

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет психології
Кафедра соціальної психології**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психодіагностики

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма - Дитяча психологія та психологічна практика

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри соціальної психології
Протокол № 1 від 30 серпня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи психодіагностики
Освітня програма	Дитяча психологія та психологічна практика
Викладач	Хабайлюк Валентина Василівна
Контактний телефон викладача	тел.+380342-596149
Е-mail викладача	valentya.khabailiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Статус дисципліни	Обов'язкова (нормативна)
Курс / семестр	2 / 3
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно графіку консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс « Основи психодіагностики» є необхідною складовою професійної підготовки майбутніх психологів, і знайомить з теорією, принципами та інструментами оцінки і вимірювання індивідуально-психологічних особливостей особистості. Проведення психодіагностичного обстеження є необхідним при психологічному консультуванні, психокорекції, психотерапії та інших видах діяльності в усіх напрямках практичної психології

3. Мета та цілі навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців систематизованих уявлень, формування системи знань щодо психодіагностики як науки і забезпечення теоретичної підготовки майбутніх спеціалістів; формування практичних вмінь проведення психодіагностичного обстеження і забезпечення практичної підготовки майбутніх спеціалістів; сприяння самопізнанню та особистісному розвитку студентів-психологів, формуванню психодіагностичного мислення, активізації творчого потенціалу майбутніх психологів.

Основними *цілями* вивчення дисципліни є ознайомлення з основним діагностичними підходами та методами розв'язання психодіагностичних задач; структурувати знання про окремі психічні якості в інтегральне поняття особистості; ознайомлення з методиками діагностики індивідуально-психологічних особливостей особистості та процедурами особистісного самопізнання й саморозвитку.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність до самоаналізу та когнітивної й емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану.

ЗК12. Здатність працювати з людьми, різними за віком, характером і соціальним статусом.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків, зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання.

СК5. Здатність до психодіагностичної діяльності, використання відповідних методик для оцінки властивостей розвитку, особливостей поведінки та шляхів психологічної допомоги.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

ПР1. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР7. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	14 год.
Семінарські заняття	16 год.
Самостійна робота	90 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	053 Психологія	2	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Семінарські заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет і принципи психодіагностики	2	2	10
Тема 2. Методи психодіагностики	2	2	10
Тема 3. Психометрія	2	2	10
Тема 4. Психодіагностика дітей та підлітків	2	4	30
Тема 5. Діагностика пізнавальної сфери	2	2	10
Тема 6. Діагностика здібностей та інтелекту	2	2	10
Тема 7. Діагностика емоційної сфери	2	2	10
Разом:	14	16	90

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю.
Форми поточного контролю	усний контроль (усне індивідуальне та фронтальне опитування); розв'язування ситуаційних задач; письмовий контроль у вигляді контрольних робіт; захист індивідуальних робіт
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну
Форма підсумкового контролю:	Іспит у формі тестування
Вимоги до письмових робіт	Текстові документи викладають на паперовому та/чи електронному вигляді (паперовий та електронний документи відповідно). Текст письмового документа має бути логічно побудований із використанням наукової термінології. Також важливо: зрозумілість і предметність тлумачень, логічна послідовність і аргументованість викладу, узагальненість понять і явищ, їх об'єктивний аналіз, точність і лаконічність висловлювань, аргументація й переконливість тверджень, однозначне пояснення причинно-наслідкових відношень, докладні висновки. Студент вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію.
Оцінювання самостійної роботи студентів	Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	5
Семінарське заняття	30
Самостійна робота	15
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

8. Рекомендована література

Основна література

1. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. — Харків: НТУ «ХП», 2018. — 246 с.
2. Психодіагностика: курс лекцій з дисципліни для студентів заочної форми навчання спеціальності 053 Психологія /укладачі І.О.Корнієнко, О.Ю. Воронова – Мукачево: МДУ, 2019. – 41 с. (1.5 др.а.)
3. Матейко Н.М. Основи психодіагностики: інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2013. – 80с.
4. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В.Л.Зливков, С.О.Лукомська, О.В.Федан. – К.: Педагогічна думка, 2016. – 219 с.
5. Проективні малюнкові методики: Методичний посібник. Литвиненко І.С., Прасол Д.В. – Миколаїв: Вид-во «Арнекс», 2015. – 160 с.
6. Тодорів Л.Д. Практикум із психодіагностики: Навчально-методичні рекомендації до курсу. – Івано-Франківськ, 2003.
7. Костуба Наталія Загальна психологія. Пізнавальні процеси: методичні рекомендації до проведення практичних і лабораторних занять / Н.С. Костуба. – Луцьк, 2021. – 64 с.
8. Діагностика особистості: путівник практичного психолога : [довідник] / укладач В.В. Войтко. – Кіровоград: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2015. – 76 с.
9. Психодіагностика. Навчальний посібник для студентів соціологів / уклад. Ю.В. Кушнір; відпов. ред. В. П. Кушнір– Донецьк: КиЦ, 2012. – 346 с.

Додаткова література

1. Психологія особистості : словник - довідник / за ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К. : Рута, 2001. – 320 с. 5. Рибалка В.В. Теорії особистості у вітчизняній психології : навч. посіб. / В.В. Рибалка. – К. : ІПППО АПН України, 2006. – 530 с.
2. Робота психолога з молодшими школярами: метод. посіб. / С.Л.Коробко, О.І.Коробко. – К.: Літера ЛТД, 2014. – 416 с.
3. Робоча книга працівника психологічної служби: практичний посібник – Т. 1: Адаптація дітей (учнів/студентів до навчально-виховного процесу / наук. ред.: В.Г.Панок; авт. кол. 1 т.: Н. В. Сосновенко, А.І. Тінякова. Видання 2-е. – К.: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. – 112 с.
4. Терлецька Л.Г. Психодіагностика розвитку від року до десяти. – Главник, 2008. (Серія “Психологічний інструментарій”).
5. Терлецька Л.Г. Психологія дитинства: практикум. – Київ, Главник, 2006.
6. Психологу для роботи. Діагностичні методики: збірник/ [уклад.: М. В. Лемак, В. П. Петрище]. – Ужгород: Видавництво Олександра Гаркуші, 2011. -616 с.
7. Кондратенко Л. Розумові здібності дитини: Диференційно-діагностичний довідник психолога школи І ступеня. – К.: Главник, 2004.
8. Мірошниченко О.А. Діагностика особистості майбутнього психолога : Методичний посібник до вивчення дисципліни «Практикум із загальної психології» для студентів спеціальності 7.040107 «Психологія». – Житомир, 2012 – 190 с.
9. ЛУЦЕНКО О. Л. ПРАКТИЧНІ РОБОТИ З ПСИХОДІАГНОСТИКИ: НАВЧАЛЬНОМЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК. – Х.: ХНУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА, 2009. – 68 С.
10. Татьянчиков А. О., Бедан В.Б. Психодіагностика: навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра факультету психології, політології та соціології) ; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2021. – 59 с.

Викладач

доцент Хабайлюк В.В.